

Hétfői

# Friss Újság

## Független politikai és közgazdasági hetilap

### Az új lakbértörvény körül

Készen áll már körülbelül végleges formájában az új törvény, mely szociális életünket átmenetileg, de hihetőleg utoljára hagyja háborus rabságban. Sok elvi kijelentést hallottunk már kormányoktól, melyekből soha sem lett gyakorlat. Hogy a most kimondott szabad forgalom elvével ne legyen így, azért nem fölösleges és nem lesz fölösleges a jövőben sem, az átmeneti idő alatt újból és újból rávilágítani azokra a szilárd jogalapon is álló igazságokra, melyeknek a háztulajdonosok mártyrjai voltak és amelyeknek nem respektálása idézte elő ugy a mai keserves helyzetet, mint erről a kormány meggyőződött, hogy segíteni csak a szabad forgalom visszaállításával lehet. Ezek az igazságok, melyek végre hivatalos elismerést kaptak a törvényben, idáig is csak azért maradhettek respektálás nélkül, mert a lakók tömege sugalmazta a tömegekből élő sajtót is, úgyhogy a probléma tulajnyomóan az ő megvilágításukban tárgyaltatott.

A lakók egyetlen helytálló érve a lakbérmaximálás és regnirális fenttartása mellett az, hogy ők tulajnyomó többségben vannak. A szabad forgalom e tömeget kilöki az utcára, mert a háztulajdonosok egyes lakókat, kikkel sok bajuk volt, egyáltalán nem törnek, másoknak pedig horribilisra felemelik a bérét. Így a gazdasági pangás ezen idején szociális forradalmat jelent a tulajtonosok szabad keze.

Roszhiszeműség ezt vitatni! Nem hivatkozunk a boltok mindenkitől ismert triviális példájára, csak egy kicsit okoskodunk.

Hogy a tulajdonos nem adja ki senkinek megürült lakrészeit mert elege van a lakókból?! Az elkeseredést — valljuk be — megszolgált sok lakó törvényileg protezsált arroganciája, meg nem értése, vagy éppen alantoss bosszuszomja. A felszabadítás fix terminusú kimondása előnyösen fogja befolyásolni az ily lakót s a kiméleti idő alatt kölcsönösen lehiggadnak annyira a mérgek, hogy a tulajdonos józanul fogja tudni mérlegelni anyagi érdekeit s a háromszorosan emelt házadó által existenciálisan megtámadtatván, nem fog habozni kiadni valóban szükségtelen lakrészeit az új típusú nem protezsált lakónak. Aki nem macerálja a törvény által guzsbakotott tehetetlen tulajdonost azon felül, hogy elszegényíti a rongálásokkal és közterhekkel fordítva arányló fizetéseiével. Ha még így is kétely merülne fel, külön meg lehet adózatni a felnőtt személyenként egy szobánál nagyobb luxus lakásokat. Tehát mindenki kap lakást a mai mértékben, ha nem is ugyanott, és legalább megváltódnak egymástól az eddig kényszerűen egymáshoz láncolt veszekedő társak. És nem szabad felhányni egy lakónak sem, hogy ő bekében 4 szobát birtokos ma csak kettőt kap! Hát vajjon ruhát, fizetést annyit kap-e annyit eszik és szórakozik-e, mint bekében. Ezen a módon fizetjük mind a hadisarcot a lemondás valóságában.

Hogy pedig drágább lesz a lakás?! Melyik kereskedő fogja ezt különösnek találni, aki a békebeli árak százszorosával árul (mikor

a drágasági index csak 50!); melyik iparos, aki ugyanezt teszi, melyik kisember, aki nem kívánja az állam kötél általi halálát, mikor az az utazás, porto, só, gyufa és más elsőrendű élet-szükségleti cikkek árát az aranyparitásra emelte; melyik bankvezér és kistőkés aki 30-60% magánkamatot szed, sőt melyik hivatalnok is, aki szintén elérte békebeli fizetésének 60%-át aranyparitásban és akinek az állam különben is fel kell hogy emelje a lakbérét, ha a saját emelő bajnoki jó példájához hű kíván maradni?!)

Miért csak akkor siket a "társadalom", a "közvélemény", miért csak akkor akar kitörni a szociális forradalom, mikor a háztu-

lajdonos akar végre Prügelnabéból emberré avanzszirozni, legutoljára az összes 10 évvel ezelőtti maximum háborus szerencsétlenség közt?

Tisztességes bér mellett magától megjön a lakás-probléma megoldása. Egyfelől a rentábilissá váló építkezések, másfelől az, hogy aki eddig olcsón 4-5 szobában lakott, most megfogja gondolni, vajjon nem elég-e 2-3, — szaporítani fogják a lakások számát, a kínálatot és el fog érkezni természetes uton az árak normalizálásának ideje.

Ugy a lakók, mint a tulajdonosok végeredményképp nyerni fognak a lakások szabad forgalmát viszszaállító törvénnyel.

tegez.

### A színház válsága

A szatmári színház dacára a közönség pártfogásának a bérlők és szelvénybérlők anyagi türelmének, dacára a kritika jóindulatu elnézésének válságba jutott. Meg kell már egyszer mondanunk, hogy a protekciós és tehetetlen színigazgatók nem tarthatják folyton maguk elé pajzsul a magyarság ügyét, nem sodorhatnak nyomorba a sokat emlegetett magyar kultúráért valóban áldozó és dolgozó színész existenciákat. Nem tudjuk már torább szónéklül hagyni, hogy a fenti, szívünkhez oly közel álló magasztos jelszóval csunya játékot folytatnak ezek a színigazgatók, nem a magyar kultúra, hanem a saját zsebük és ambícióik javára. Tűnjenek el végre, akik a magyar kultúra jelszavát csak lejáratni tudják anélkül, hogy annak hasznára lennének. A gyengék, önzők és tehetetlenek vonják le a konzekvenciát és ne játszanak többé színházat legbecesebb értékünkkel. A magyarpárt pedig ne csak segíteni, hanem érdekeit megvédeni is tudja.

### Orosz léghajók repülőgépen menekültek Szovjet Oroszországból.

Varsói jelentés szerint Luck mellett leszállt két orosz repülőgép. Nem kényszer leszállás volt, ha nem a két léghajó ily módon menekült oroszországból. A rendőrségén előadták, hogy a szovjet államban uralkodó viszonyokat nem tudták tovább elviselni. Egyelőre Varsóba internálták őket.



## Csöd előtt a házasság

A világháború előtt azért nősült a férfi, hogy felesége legyen. A világháború után meg már azért nem nősül, mert attól retteg, hogy annak lesz felesége, aki nősülni egyáltalán nem akar.

Az anglikán egyház egy újabb házassági fogadalommal, jobban mondva formulával akarja megmenteni a házasságot a csödtől. Mintha a nőt s nem a férfit akarnák visszacsalogatni vele a házasság igájába. Pedig dehogy is a nőn mulik! A férfiak sztrájkolnak és pedig nemcsak a rossz gazdasági viszonyok miatt, hanem mert maguk a nők riasztották el őket a házasságtól.

A nő eddig engedelmességet fogadott jövődombeli urának. Az új formula szerint már csak azt ígéri, hogy: *szeretni és tisztelni fogja*.

Ezzel ugyan nem fogják visszavarázsolni a férfiak kedvét a házassághoz!

Ez a formula kielégítheti a modern és szabadjára engedett nőt, ki annyira önálló és független, hogy a férfitől, akivel együttélésre határozza el magát, semmit, de semmit sem kíván, csupán a házasság másik tényezőjét. Az ilyen házastársak egyenrangúaknak tekintik egymást s a nő a házasságot kedvéért személyn kívül semmi áldozatot sem hajlandó hozni. Ha aztán az ilyen próbaházasság nem talál beütni, hát meggyen egyik jobbra, a másik meg balra.

A férfiak azonban továbbra is makacskodni fognak s nem nősülnek azért sem. Értendőek ez alatt az olyan férfiak, akik komolyan értelmezik a házasságot s imigyen gondolkodnak.

Az asszony az oltár előtt azt ígérte, hogy szeretni fog s hű lesznek hozzá. S dacára ennek mégis csak becsapott. Mit tesszen majd akkor, ha csupán azt fogja ígérni, hogy szeretni és tisztelni fog? Akkor is csak becsap majd. Tanácsosabb tehát nem nősülni.

Bizony a boldog házasság egyik főkélléke, hogy az asszony hű legyen a férjéhez. A hűség avatja fel a házasságot szentséggé s teszi a nőt a tisztelet tárgyává. Hűség nélkül a házasság csak pusztá együttélés s az ilyen házasságban nem szerepelnek élettársak, hanem csak életpárok. Hogy mennyire nagy súlyt helyeztek mindig is az asszony hűségére, kitetszik abból, hogy a hűtlen feleséget szokásban volt megkövezni, vagy a férje bosszújának átengetni. Ma is szokásban van, hogy az ilyen asszonyt a társaságból legalább is kinézni szokás.

Semmit, de semmit a hűtlen feleség mehetségére felhozni nem lehet. Ellensége a saját nemének, mert viselkedésével sok férfit elriaszt a nősüléstől,

de egyesekre nézve feleslegessé is teszi a házasságot.

De vegyük fontolóra azon leányoknak a helyzetét, kikre nézve a férjhez menés életkérdés. A házasságon belül mindent elérhetnek, ha betartják férjükkel szemben a kötelező hűséget. Ez a legkevesebb, amit a férfi elvárhat a hitvestársától, akihez a saját sorsát kötötte s akit még élete árán is megvédeni kész.

Hálátlanság és nagy hálátlanság a feleség részéről a hűtlenség. A nő mindig is ingatag volt, könnyen hajlott a bűnre, mert önuralma is gyenge volt. A csapodár férfi pedig mindig is kihasználni igyekezett a nő ezen gyengeségét.

Ki volt mégis a bűnösebb?

Mindig is az erős akaratu, a jellemes, illetve jelleméből ki-vetkezett férfi, ki önuralmát elvesztve, meglepte felebarátját a legdrágább kincsétől. Ugyan micsoda hőstett az, elcsábítani egy gyengébb idegzetű nőt! Az igazi férfi visszautasítaná a felkínálkozó alkalmat s figyelmeztetné a megtántorodottat a férjével szemben tartozó hűségre. De nem gondolja meg, hogy aki másnak a feleségét bűnbe ejti, nem várhat egyebet a saját hitvestársától sem. A kakuk madár soha sem is volt kedves.

A tisztelni s szeretni fogom házassági formulát tessék csak jégre tenni. Hűség kell s mi helyt a nő ebben az irányban nagyobb garanciát fog tudni nyújtani, a férfiak is újból nősülni fognak, mert akár milyen terhes is a házasság igája, mégis csak kedves teher a hűség feleség. Persze a férj is az legyen!

Becsüljük meg egymás feleségét, becsüljük meg a házasság szentségét, az erkölcsi rendnek ez is egyik bázisa.

## MENDE-MONDA

Megalakultak a könyvelői kamara szakosztályai. Rendbe is volna csak a Török Jenő választásánál vagy egy kis gikszer.

Eltévesztett lépés őt a kiránduló és mulatságot rendező szakosztály élére állítani, megfelelőbbnek tartottuk volna, ha az antialkoholista szakcsoport élére kerül.

Nagyon fellendült a mende-monda ipar. Annyi már a munkatárs, hogy egy külön újságot kellene kiadni.

Vajon ha egy favágó kurzust rendeznének akkor is volna ennyi munkatárs?

Firák József „elvtárs” éppen az embereknek nem tetsző szuró kritikája miatt míg élt kicsi volt, halálában azonban nagynak mutatkozott. A halotti tömeg nagysága tüntetett a mellett, a ki életében olyan kevesek által volt övezve.

Ismeretterjesztő előadások az ipartestületben. A város és vidéke iparosságának, valamint városunk érdeklődő közönségének figyelmébe ajánljuk, hogy az iparosság ismeretterjesztő előadásának sorozatát megkezdte: *A csikszeredai ipartestület*.

## Abnormitás Alkoholizmus

X.

Vegyük azt, hogy egy ország-nak egy világnak a sorsa egy olyan pár ember kezébe kerül, kik rabjai a vele született indulatoknak, a nem normális lelkivilágnak, tisztára kész a világegés, melyet igyekeznek megindokolni, sőt az ő látószögükből meggyőződésesen meg is indokolnak s még azt sem lehet mondani, hogy ez a pokoli munka szándékos rossz indulat, mert az aki csinálja, szentül megvan győződve, hogy hazájának tesz szolgálatokat akkor amikor akaratának érvényt szerez.

Államférfiak tul fűtött sovínizmusból, mely már magáu hordja az abnormitás bélyegét, szélsőséges intézkedésekkel magukkal ragadják a nagy tömeget. Csak a higgadt megfigyelő látja hogy ezek a tények nem állami érdeket szolgálnak, de egyenesen nemzet ellenesek. S ha az államférfiu akaratának eréllyel még elgáncsolhatatlan érvényt is szeraz, — a tömegekben a bölcs, a nagy, erős hazafi látszatát kelti.

Talán csak a politikai forgandóságnak lehet betudni, hogy egy egy ilyen politikai kimagasló egyén nem tudja országát a tönk szélére juttatni.

Legyen elég a politikai életből vett példának a Clemenceau vagy a Poincare esete, nézzünk széjjel s találni fogunk példákat más nemzetek történelmi irányításában is, a hol görcsös ragaszkodással nemzetük gazdasági kulturális állapotainak teljes lutrizásával, de az ő megváltónak gondolt elveinek fentartásával és megvalósításával, vezeti, hajtja, irányítja egy ország sorsát.

Meglátjuk ezt kicsiben, a közéletben, a társadalmi életben is, hogy egy vezető férfiú egyéniségének teljes bélyegét nyomja rá arra a vezető munkára, mely reá bízott, s miután az emberek nem szeretnek gondolkodni, erős de igazságos kritikával nem szeretnek maguknak kellemetlenségeket okozni, a vezető megy az ő

egyaniságának megfelelő sikeres vagy sikertelen uton.

Csodálatos jelenséggé kívánjuk följegyezni itt azt a fatalizmust, melyet az emberek olyan végtetszerűnek tartanak egész életükre. Attól teszik szerencsésüket függővé, hogy milyen plánetá alatt, milyen hónapban, milyen napon születtek. Pedig a dolog nem így áll. Nem áll az, hogy némelyik embernek szerencséséből kifolyólag a markában a fővény is aranyá változik; nem igaz az, hogy némelyik ember akármilyen fog, szerencsétlen plánetája miatt okvetlenül rosszul fog sikerülni vállalkozása.

Tény az, hogy mindenki a maga szerencsésének a kovácsa, minden ember életének sikere, vagy sikertelensége az egyén gondolkodásától, az egyéni indulatoktól az egyén lelkivilágától függ. Az, akire a szerencsétlen bélyegzőt rá lehet nyomni, az már az ő jó meggyőződése és hite szerint úgy gondolkodik és úgy cselekszik, hogy ennek az ő általa helyesnek talált tevékenységnek jó, szerencsés, sikeres kimenetele nem is lehet, mert az ő gondolkozása elvi megállapításai indulatai és egyéni tulajdonságai egyenesen ellenkeznek azzal a felfogással, mely normálisnak, vagy legalább is a normálist megközelítőnek mondhatók; mert az ő tényei, gondolatai, érzései indulatai az alkohol közvetett hatása alatt állanak, mely abnormis lelki tulajdonok csakis a sikertelenségre szerencsétlenséghez vezetnek.

Nagy problémája az emberiségnek a házasság, amelyről az utóbbi évtizedekben ki van mutatva perezentaliter, hogy erősen hatványozódott azok száma, akik a házasságban nemcsak nem találták meg remélt földi boldogságukat hanem egyenesen pokorra tettek szert.

Ez a téma fogja képezni legközelebbi értekezésünk tárgyát.

Folyt. köv.

**Friedmann Miklós**  
és Társa. Textil Import  
**SATU-MARE**

Str. Crisan (Farkas Antal u.) 4.

Több csehszlovákiai textilgyár képvisellete és lerekatá — Szállít kizárólag viszonteladónak eredeti gyári árakban vámolva is textil árukat



## Közbiztonság

Kopogtatva és jó órában legyen mondva, közbiztonsági állapotaink teljesen kielégítőnek mondhatók. Ha összevetjük a vidéki és nagyobb városi értesüléseinket ami bűnügyi, betörési, lopásistatisztikákkal, meg kell állapítani, hogy közbiztonsági állapotunk Erdély városai között talán az első helyet foglalja el.

El kell ismerni azt a hőrosi munkát, melyet a rendőrprefektus a rendőrigazgató egybegyűző munkájával, a rendőrgénység kiképzésével, a lakosság számának, a város kiterjedésének megfelelő számban való alkalmazásában kifejtett, melyekkel eljutottunk a közbiztonsági konsolidációhoz ahhoz az időpontjához, amelyen minden hittelgő kritika nélkül ezt leszögezhetjük s ha eddig a helyi, közegészségi és köztisztasági tekintetben van némi kifogásolható, ezt annak az egyoldalú de sikeres munkának a rovására kell írunk, mely a közbiztonság mint legfőbb rendőri ténykedésben csúcsosodott ki.

A helyi rendészet tekintetében a községi rendőrségre hárul a feladat, hogy az állami rendőrséget a helyi rendészet ellátásában nyomon kövesse. Ennek előfeltétele egy alkalmas apparátus beszerzése, az egész helyi rendészetet felölelő egységes munka, ennek kitaró erélyes kezelése és irányítása, munkabíró a helyi viszonyokkal ismerős végrehajtó közegek alkalmazása.

A közegészségügyi, piaci és tűzrendészet ellátása nem kis feladat, csatornázatlan, piacrendészetében elhanyagolt, köztisztasági tekintetben nem elég komolyan kezelt városunkban, tűzrendészet tekintetében a preventív intézkedések terén mutatkozó mulasztások, helytelen intézkedések mind mind súlyos feladatot ró a községi rendőrségre. Majd meglátjuk, hogy várakozásunkat ez az új intézmény kifogja e elégiteni, vajon az állami és községi rendőrség ténykedése élesen elfog-e határoltani, mely határok megjelölése minél szélesebb körben a város közönségével is közlendő lenne.

**20.000. kg. Chlór a levegőbe repült.** Dél Franciaország Anbou nevű városában egy tartály, mely 20.000. kg Chlört foglalt magában felrobbant. Mint jelentik 30. ember meghalt 40 pedig súlyosan megsebesült a sebesültek között van a gyár vezető mérnöke is.

## HIREK

**Újabb Sóbánya.** Colomea mellett a Standart Oil társaság kutatás közben Galiciában Lusce nevű helyiség közelében nagyobb terjedelmű kőszobányára talált, melynek mélysége 50 méter, hossza pedig cca 2 Km. Előleges becslés szerint a bánya 300 millió tonna só rej magában.

**Szerbiában gyilkoltak.** — Benne van a szerb nép vérében, hogy azt akire haragszik el is tegye láb alól. Kalarmi faluban a pap egy jómódu gazdálkodó leányához akarta mindenáron fiát férjül adni, a leány apja azonban ezen tervbe semmi áron nem akart beleegyezni. Hogy tehát megmenekülhessen az állandó zaklatástól több barátjával a papot mészés közben az oltárnál megtámadták és agyon ütötték.

— **Hevesi Simont vezető főpappá akarják megválasztani.** Hétfőn érdekes javaslat került a pesti zsidó hitközség 66 tagu választmánya elé. Ez a javaslat Hevesi Simon főrabbi személyével foglalkozik. Még emlékeztet, mily föltűnést keltett, hogy amikor a zsidó hitközségek elektorai összegyűltek felsőházi képviselőjük megválasztására, Hevesi Simon már a jelölésnél kiesett. Ez a meglepő esemény tulajdonképpen már a zsidó hitközség mai vezetőségének belső válságát jelentette, mert hiszen eddig Hevesi Simon és hívei vitték a hitközségi életben a vezető szerepet. Hevesi hívei most arra készülnek, hogy Hevesi főrabbi megfelelő rekompenciát kapjan a felsőházi választásnál való fájdalmas és érthetetlen mellőzéséért. A hívek azzal a tervvel álltak elő, hogy Hevesi főrabbit cím- és rangadományozással a hitközség vezetői főrbírává válasszák meg. E javaslat, amint említettük, ma kerül a választmány elé, a képviselőtestület 300 tagu plénuma pedig február 26-án foglalkozik a javaslattal, amelynek nagy ellenzéke van, mert a másik, Hevesivel teljesen egyrangú főrabbi, Fischer Gyula mellőzését látják benne. Fischert annak idején Prágából hívták haza, ahol a világ legrégibb és legelőkelőbb zsidó hitközségének főrabija volt. Megválasztásakor garantálták neki Hevesivel való teljes egyrangúságát. Most Fischer táborra arra hivatkozik, hogy azért, mert Fischer Gyulát a felsőházi tagválasztásnál szép szavazatszámmal jelölték. Hevesit pedig Löw Immannuel hívei kibuktatták, ezért

nem lehet most Fischer mellőzésével. Hevesi Simont előléptetni. A rangemelési javaslat körül tehát heves harcra van kiáltás.

**A kereskedelmi kamaráról szóló törvény módosítása.** Az ipari és kereskedelemügyi minisztérium törvénytervezetet készített el, amely a kereskedelmi kamaráról szóló törvény módosítását célozza. A tervbe vett módosítással a minisztériumnak szándéka lehetőséget adni arra, hogy a kamarák igazgatótanácsát szabad akarata szerint feloszlatthassa. Módosulni fog ennél fogva a törvény 19. szakasza, amely előírja, hogy a kamarák igazgatótanácsát csakis a kamarák szövetségének javaslo véleményezése alapján lehet feloszlatni. A módosítás olyan értelmű lesz, hogy a jövőben erre a véleményezésre már nincsen szükség. Ismeretes ugyanis, hogy a kamarák szövetsége néhány esetben nem adta meg a feloszlathoz a javaslo véleményezést és legutóbb a galaczi itélőtábla törvénytelennek minősítette a brailai kamara igazgatótanácsának feloszlását.

## Hájtajer Pál

Kelmefestő és vegytisztító gyára  
Str. I. Th. Florescu 14.

Mindennemű kelmék festése  
vegytisztítás, fehérnemű mosás, vasalás és fényesítés.

Fiókok: Str. Stefan Cel Mare,  
Calea Traian. Carei, Str. Széchenyi 43.

— **Hol a név?** A Slovák legutóbbi számában olvassuk a következő érdekes hírt: A tesheni határállomásra a napokban érkezett meg Lengyelország felől egy asszony, aki okmányai szerint százharminckét esztendő. 1794-ben született a pozsonymegyei Gajáron, tehát olyan világban, amikor Napoleon, még mint tüzérkapitány. Toulunt lőtte az ágyúival. A tizenharmadik századból származó néni tizenöt éves korában ment férjhez egy őrmesterhez, akivel Galiciába került ki. Ott élt száztizenhét esztendeig. Galíciai rokonai azonban mind elhaltak s ezért most a sziléziai Freistadtban lakó rokonaihoz utazott. Nyolcvan évvel ezelőtt lett özvegy. Az anyóának alig van fehér hajszála s hibátlanul beszél most is...

Növekszik a munkanélküliek száma. Magyarországon. Decemberben 18.576 januárban 20.420. szakszervezeti tagnak nem volt munkája.

## FORUM

Mikor valahol nagy tűz pusztít, ráeszmélnek az emberek, hogy tenni kellene valamit a védelemre. Így vagyunk a járványokkal is. A spanyol dühöng mint hajdan a török. N. Károly nem tud róla semmit, minálunk pedig feleszméltek hogy talán tenni kellene valamit. Megindult az utcák és udvarok pucolása, már legalább is papíron. Vajon a Petőfi utcai liba vágókat ki fogják e végre pucolni vagy elébb járványban ki kel pusztulni a környéknek.

## „DIANA“ Drogueria Satu-Mare

Str. Lucaciu 13.

Gyógyszer nagykereskedés. Mindenféle pipere és kozmetikai cikkek, kótszerek legelőkelőbb beszerzési forrása.

## Nyakunkon a spanyol

Bizony nyakunkon a hajdani töröknél sokkal veszedelmesebb rém: a spanyol s asszonyaink mit sem törődve ezzel, régi rossz szokásukhoz híven csak továbbra is nyalogatják és babrálják a piacon az élelmiszereket. Egyesek előbb a baromfit tapogatják körül kívül és belülről is, utána elmennek tejet kóstolni, tejfelt nyalogatni s vajjat és turót csipegetni. Mindezt pedig ugyanazzal a kézzel, amellyel előbb a tyukban kotorásztak. Nyugodtan tovább mennek terjeszteni a kórokozó bacillust a gyümölcsök s a süttőkké tájékára. Az alma s körtebe beleharapnak, a süttőkkébe meg 10-szer is beledöfik a hajtűt. De jön a tavasz, hozzák a sok agyonhamisított juhturót, juhsajtot s asszonyaink némelyike szinte az ujját tologatja bele s úgy csip ki



belsejéből kóstolónak egy darabkát. Nagy előszeretettel nyalogatják a mézet árusító asszony kését is, de belecipnek magába a mézbe is. Ősszel meg a szőlőt szeretik csipkedni veréb módjára.

Szóval mindenbe belekóstolnak s terjesztik a fertőző betegséget. A süteményt is végig ropogtatják s 10 közül alig tudnak egy megfelelőt választani. Minden de minden élelmiszert összepiszkítanak s esetleg meg is fertőzik azt. Legyen vége e rossz szokásnak!

\*

Frencu Igazgató Ur! Önhöz fordulunk mint a közügyek mindig konciliáns megértőjéhez. Kérjük a nagyréti lakosság és birtokosság azon súlyos panaszának meghallgatását és bevizsgálását, hogy a mátészalkai vonalra kitölt 2-300 rossz vagonnal miért zárja le a C. F. R. időről időre a szatmári határ ezen nagykiterjedésű részének egyetlen közlekedő útját. Eltekintve attól, hogy a birtokosság károsan van akadályozva, abban, hogy szénáját terményeit a városba behozhassa és trágyát hordhasson földjére, a város tejellátása is késedelmet szenved, mert azt fogattal ilyenkor egyáltalán nem, hátton is csak a kocsik alatt átbujkálva tudják behozni. Kérjük ennek mizériának egyszer s mindenkorra való megszüntetését, mert hasonló esetek, különösen a nyári forgalom idején, mikor a betakarításokkal, nem lehet várni 2-3 napot, míg a kocsikat beviszik a javítóba, rengeteg kárt okoznak a birtokosságnak.

A nagyréti birtokosság,

**Az 1 és 3 %-os forgalmi adó.** Megdöbbentő a forgalmi adónak a megállapítása körül tanúsított kivetési eljárás. Se szó se beszéd, se indok, csak úgy röpködtek az 50-100 %-os emelések. Jó kilátások a nem-sokára kezdődő generális adókivetésre. Ez a forgalmi adó csak olyan szájjelöltő volt, hogy majd a nagyobb adagok meg ne rongálják a gyomrot.

A világon minden adókivetés azt jelenti, hogy a fél valódi jövedelmének kipuhatólása a teherbírói képesség s a fél által bemondott s igazolt indokok figyelembe vétele mellett állapítassék mag az adó.

Itt azonban öletszerűség mutatkozik az egész vonalon, leszállításról szó sincs sehol, csak öletszerű emlésről.

A felelősségi hatóság talán másképp fogja fel és körültekintőbben az adó megállapítást.

## Pályázati hirdetmény

Satu-Mare város Villamosműve pályázatot hirdet a Calea Dragos-Voda 3. sz. alatt épült új iroda épületének szobafestési munkálataira. Részletes feltételek megtudhatók a Villamosmű irodájában, Bulv. Regele Ferdinand 14. Pályázatok beadási határideje 1927 február 25. d. u. 5 óra.

Satu-Mare, 1927 február 17

Igazgatóság.

## A bíró előtt:

Elismerem tekintetes bíró ur, hogy a gyermek éntőlem származik, hiszen hasonlít is reám és megfizetem a tartásdíjat is, csak a feleségem ne tudja meg. Nem tudtam hogy felperes anyai örököknek néz elébe amikor megváltunk, mert akkor ötlet vettem volna el, de hát időközben megnősültem s most nem vihetem a házhoz felperest is. A bíró ilyen őszinte beismerés után mérsékelt tartás díjat állapít meg, az ügyvéd munkadíját holmi talpalásokban is hajlandó elfogadni, a sunyi alperes — pedig mint aki jól végezte dolgát nevetve tér vissza a kaptafához, de eszéágában sincsen fizetni.

Végrehajtás foganosítás közben síró gyermekével karján a jogcim iránt hiába érdeklődik a fiatal asszony, mert a törvény emberei kitérő válaszaiból csak azt tudja, hogy férjének fiatal kori tartozásába foglalják le az ő kis butrát. Közben előkerül a fiatal férj s azzal magyarázza meg, hogy ráfogták, miszerint egy gyermeknek ő az apja és most tartásdíjat kell érette fizetni. Na csak menjenek el az urak, majd elintézem én az ügyet veled! szől elkeseredve a fiatal asszony.

Másnap bekötött fejfel jelentkezik a férj harcias felesége kíséretében a megégett leányzó képviselőjénél és kéri, hogy szüntesse be a végrehajtást, mert ők elvállalják a gyermeket. Van ugyan nekik is már egy, de hát ahol egy gyermek szopik, ott nem fog éhen veszni a másik sem.

Az anyai szív jószágára alapított számítás bevált, mert a menyecske nem volt hajlandó átadni gyermekét egykori riválisának, a mester pedig kikalapálta ezzel magának a nem fizetést igazoló jogcimet.

## Apollo

Vasárnap, hétfőn

## Bohémek

Hétfőn, Kedden, Szerdán,

Ejjel az omnibusz tetején

## Urania

Vasárnap, hétfőn

## Orgia

Dráma 7 felvonásban vad szigeteken és viharos tengeren.

## SOHIA

ilyen olcsó árban nem fog cipőt vásárolni

Siessen az

## Astra

cipőgyár Eötvös ucca 6, szám alatti lerakatába, hol 40%-os árkedvémény mellett vásárolhat.

Női fél és egész cipő már Lei 295 től kapható

Férfi fél és egész cipő már 525 Leitől kapható.

Főszerkesztő:

Dr. FISCHER JÓZSEF

Felelős szerkesztő:

Tankóczi Gy. és Dr. Márk I.

Nyomatott

Hirsch Nyomda, Satu Mare.

## Fiatal ur

nem kell kétségbe esnie, hogy jön a bál! szezon és önnek nincsen

frakkja, zsakettje, szmokingja,

Mindezeket jutányos áron kölcsön

kaphatja sőt olcsón meg is veheti

## Friedmann Sámuel

ruhakölcsönző intézetében P. Bratianu 2. (az udvarban)

## Üzletelhelyiség

forgalmas helyen

berendezéssel

## k i a d ó

Értekezni Hirsch nyomda. Str. Cuza Voda 8.

## Utlevel

vízumokat szerez gyorsan és pontosan, fulár: vasárnap szerdán és pénteken.

## Tevjovits

Satmar P. Bratianu Dacia udvar

Ha akar

olcsó és szép nyomtatványt kersse fel a

**HIRSCH**  
nyomdát

**SATU-MARE**

Str. Cuza Voda (volt Eötvös u.) 8.  
volt Morvai nyomda